

Vergaderjaar 2015–2016

30 180**Conferentie van Voorzitters van de parlementen van de Europese Unie****P/ Nr. 27****VERSLAG VAN EEN CONFERENTIE**

Vastgesteld 31 maart 2016

Op 14 en 15 februari vond in Luxemburg een conferentie plaats van de Griffiers van parlementen van de Europese Unie (hierna «de Griffiersconferentie»), georganiseerd door het Luxemburgse Huis van Afgevaardigden. Deze Griffiersconferentie diende ter voorbereiding op de EU-Voorzittersconferentie van 22–24 mei 2016, eveneens in Luxemburg.

Aan de Griffiersconferentie werd deelgenomen door de Griffier van de Tweede Kamer, mevrouw Voss en de Griffier van de Eerste Kamer, de heer Hamilton. De delegatie werd begeleid door de EU-adviseur van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer, mevrouw Timmer.

De delegatie brengt als volgt verslag uit.

Inleiding

De bijeenkomst werd geopend door de gastheer, de heer Frieseisen, griffier van het Luxemburgse Huis van Afgevaardigden en tevens voorzitter van de bijeenkomst. Deze gaf een overzicht van de evenementen die tijdens het Luxemburgse voorzitterschap in 2015 hebben plaatsgevonden en blikte vooruit op de conferentie. Hij wenste het huidige Nederlandse EU-voorzitterschap veel succes. Vervolgens lichtte de Voorzitter van het Huis van Afgevaardigden te Luxemburg, de heer Di Bartolomeo, de behaalde resultaten tijdens het Luxemburgs EU-voorzitterschap toe, waaronder de te Parijs gesloten overeenkomst over klimaatverandering en de invoering van een leesruimte voor de TTIP onderhandelingsdocumenten, ten behoeve van nationale parlementen. Hij gaf aan hoe belangrijk het is om sterke parlementen te hebben die dicht bij burgers staan, met name in de huidige tijd met complexe kwesties zoals terrorisme en migratie. Er is een Europees fort van waarden nodig en niet van prikkeldraad, aldus de heer Di Bartolomeo, die tevens wees op het belang van open binnengrenzen van Schengen en vrij verkeer. De oplossing ligt wat hem betreft bij vrede en ontwikkeling in de herkomstlanden van vluchtelingen. Ook wees hij op het belang van sociaal beleid,

het gebrek aan sociale balans is volgens hem een bedreiging voor sociale cohesie. Ten slotte riep hij de Voorzitters van de nationale parlementen in de EU op om de zogenaamde «Romeverklaring» te tekenen, waarin de Voorzitters van het Italiaanse Huis van Afgevaardigden, het Luxemburgs Huis van Afgevaardigden, de Franse Assemblée Nationale en de Duitse Bundestag pleiten voor meer Europese integratie.

Agenda van de Voorzittersconferentie, 22-24 mei 2016

Op het conceptprogramma van de conferentie van Voorzitters van de parlementen van de Europese Unie, die van 22-24 mei te Luxemburg zal plaatsvinden, staan vijf agendapunten. Het betreft het beheer van migratiestromen; follow-up van de conclusies van de afgelopen Voorzittersconferentie; Versterking van de EU – waarbij ook bovenstaande Romeverklaring betrokken wordt; De rol van nationale parlementen en interparlementaire samenwerking; en Het verzekeren van veiligheid van burgers terwijl fundamentele vrijheden gewaarborgd worden. Verder staat de presentatie van de parlementaire dimensie van het Nederlands EU-voorzitterschap geagendeerd. Tijdens de presentatie van deze agenda werd door de Griffier van het Luxemburgse Huis van Afgevaardigden, de heer Frieseisen, aangegeven dat op verzoek ook gesproken zal worden over de Europese Kiesacte en over Europol.

Door de aanwezige Griffiers werd herhaaldelijk opgemerkt dat het programma erg vol is en worden suggesties gegeven om agendapunten samen te voegen. De Zweedse Griffier, de heer Mårtensson, merkte op het te waarderen dat er gesproken zal worden over de Europese Kiesacte en verzocht om een goede voorbereiding van het agendapunt over de rol van nationale parlementen. De heer Natzler, Griffier van de House of Commons in het Verenigd Koninkrijk, was verheugd dat Europol geagendeerd staat tijdens de Voorzittersconferentie in mei. Hij gaf de suggestie mee om dit agenda onderwerp vanuit het Luxemburgse EU-voorzitterschap gedegen voor te bereiden met een gedetailleerd voorstel voor vormgeving van de uitvoering van de toezichhoudende taak door nationale parlementen en het Europees parlement, omdat deze taak al over 14 maanden zal aanvangen. De Griffier van het Luxemburgse Huis van Afgevaardigden, de heer Frieseisen, zegde toe een voorbereiding hiertoe op te stellen teneinde het gesprek hierover te kunnen focussen. De Griekse Griffier, de heer Athanasiou, en de heer Welle, Griffier van het Europees parlement benadrukten het belang van het agendapunt over Migratie. De heer Burton, Griffier van de House of Lords, verwees naar de conclusies van de afgelopen Voorzittersconferentie, waarin bij voetnoot verwezen werd naar artikel 5.1 van de Stockholmrichtlijnen inzake Voorzittersconferenties. Dit artikel geeft aan dat geen politieke standpunten ingenomen mogen worden in de conclusies van de Voorzittersconferentie. De heer Burton sprak de hoop uit dat deze verwijzing ook in de komende conclusies van de Voorzittersconferentie van mei aanstaande opgenomen zal worden.

De Griffiers van de Eerste en Tweede Kamer, respectievelijk de heer Hamilton en mevrouw Voss, presenteerden vervolgens de parlementaire dimensie van het Nederlands EU-voorzitterschap, waarbij ook de filmpjes getoond werden over het Nederlands EU-Voorzitterschap en de eerste conferentie in dit kader, de COSAC Voorzittersconferentie, die reeds had plaatsgevonden. In de presentaties werd aandacht geschonken aan het centrale doel, de conferenties die nog plaats zullen vinden, de reeds afgeronde conferentie en de interactieve en innovatieve werkwijze van dit Voorzitterschap.

IPEX

Vanuit het Italiaanse parlement, tevens roulerend voorzitter van het IPEX-bestuur, werd een presentatie gegeven over de activiteiten in het kader van IPEX, het netwerk en de database van nationale parlementen, van het afgelopen half jaar. Het voorzitterschap van het IPEX-bestuur is sinds afgelopen Griffiersconferentie een roulerende taak geworden. Dit werkt naar tevredenheid. Het Luxemburgse parlement zal na de Voorzittersconferentie het voorzitterschap van het IPEX-bestuur overnemen. Hij lichtte tevens de gesprekken toe die gevoerd zijn over de rol van IPEX. Het IPEX-bestuur zal zich binnenkort bezig gaan houden met de opzet voor een digitale strategie. De Griffier van de Deense Folketinget, de heer Larsen, vroeg aandacht voor de gebruikersvriendelijkheid van IPEX en hoopte dat de resultaten van de gebruikersconferentie van januari 2015, georganiseerd door de Deense Folketinget, benut zullen worden in de digitale strategie. De heer Frieseisen, Griffier van het Luxemburgse Huis van Afgevaardigden, gaf aan dat de volgende correspondenten conferentie door zijn parlement georganiseerd zal worden te Luxemburg. Op een kleine aanpassing na werden de conclusies over IPEX aangenomen.

Rol van parlementen in burgerschapsonderwijs

Tijdens dit agendapunt werd een presentatie gegeven door mevrouw Schilt van het Ministerie van Onderwijs, Kinderen en Jeugd uit Luxemburg, waarin het belang van burgerschapsonderwijs werd aangegeven om jonge mensen tot kritische burgers te maken die bereid zijn zich actief op te stellen. Niet alleen op school maar ook buiten school, zoals in parlementen, omdat zij de huizen van democratie zijn en er geen andere plek is waar democratie in levende lijve waargenomen kan worden. Ook de heer Dossi, Griffier van het Oostenrijkse parlement, presenteerde op welke manier Oostenrijk streeft naar complete transparantie over het parlementaire proces, onder andere door middel van een website. Sinds vijf jaar is het geven van burgerschapsvorming in het parlement een vast onderdeel van de taak van het parlement geworden. Kinderen volgen een dag in het parlement waarbij zij zelf wetten voorstellen, maken, in stemming brengen en ook na afloop een persconferentie geven. Kinderen maken hierover een product dat zichtbaar blijft op de website, zoals een film, krant of radio uitzending.

Daarna gaven verschillende parlementen voorbeelden van de wijze van organiseren van burgerschapsactiviteiten in en rondom parlementen. In Luxemburg wordt het gesprek aangegaan tussen het Ministerie van Onderwijs en het Huis van Afgevaardigden in rondetafelgesprekken met leraren en jongeren om te bespreken op welke wijze dit het best vormgegeven kan worden. Ook heeft men een Centrum voor Burgerschapseducatie opgericht, met als doel het overbrengen van fundamentele waarden aan jongeren. Herhaaldelijk werd het belang aangegeven van het daadwerkelijk kunnen participeren door kinderen aan dergelijke programma's, zodat ze de werking van democratie zelf kunnen beleven. Om het succes van deze programma's te garanderen is het belangrijk dat ze passen bij het publiek, dat de juiste taal gebruikt wordt, dat er actie bij komt kijken en dat stakeholders binnen en buiten het parlement – zoals scholen, lerarenorganisaties, centra voor burgerschapsvorming – goed samenwerken.

Mevrouw Voss, Griffier van de Tweede Kamer, gaf aan op welke manier de Tweede Kamer invulling geeft aan deze rol. Zij noemde daarbij onder andere de transparantie van de Tweede Kamer, het gebruik van twitter en een nieuwsbrief door parlementaire commissies. Ook noemde zij de rondleidingen die georganiseerd worden door ProDemos, het Model

European Parliament en de stakeholders conferenties die regelmatig in ons parlement plaatsvinden. Het doel van de Tweede Kamer is dat elke leerling tenminste een keer in zijn leven een bezoek heeft gebracht aan het parlement, aldus mevrouw Voss. Veel parlementen beschreven hoe zij vormgeven aan het proces van burgerschapsvorming. Geconcludeerd werd dat al deze voorbeelden zo interessant waren en tot inspiratie konden leiden, dat het nuttig zou zijn om ze gestructureerd te verzamelen zodat ze inzichtelijk zouden worden voor een breder publiek.

Voor meer informatie over genoemde documenten tijdens de Griffiers- en Voorzittersconferentie kunt u www.ipex.eu raadplegen.

De Griffier van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
G.J.A. Hamilton

De Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
R.G.K. Voss